

Verzekeringsreglement

Omvang van de verzekering

Artikel 1 Verzekerd object

1. Ter verzekering worden, behoudens het hierna bepaalde, aangenomen bossen en andere houtopstanden, bestaande uit op stam staande bomen, al dan niet opgaand hout zijnde, als nader beschreven in artikel 4.

Artikel 2 Dekking

1. Verzekerd wordt de op geld waardeerbare schade als gevolg van het geheel of gedeeltelijk teniet gaan van een verzekerd object, tot een door de Maatschappij vast te stellen maximum verzekerd bedrag, bij algeheel tenietgaan van de opstand, onverminderd het bepaalde in lid 4 en lid 10.

Basisverzekering brand

2. Onverminderd het bepaalde in lid 4 vergoedt de Maatschappij bij brandschade uitsluitend het waardeverschil van de opstand onmiddellijk vóór en na de brand, daarbij rekening houdende met de waarde van eventuele resten.

3. Bij verzekering tot een lager bedrag dan het in het eerste lid bedoelde maximum verzekerd bedrag, is de Maatschappij voor de vergoeding van de brandschade slechts verbonden, in evenredigheid van het verzekerde bedrag tot de volle waarde, doch nimmer tot meer dan de verzekerde som.

Uitgebreide dekking brand

4. De dekking ten behoeve van de brandschadeverzekering kan worden uitgebreid met een extra dekking per beheerseenheid tot maximaal 50% van het in lid 1 bedoelde maximum, ten behoeve van:

- a. opruimingskosten van het verbrande hout;
- b. reddingskosten;
- c. herstelkosten van beschadigde wegen, omheiningen en wegmeubilair;
- d. aanspraak op vergoedingen door aangrenzende eigenaren;
- e. kosten van herstelplannen;

Eigen risico brandschade

5. Voor objecten met een verzekerde oppervlakte groter dan 50 ha bestaat ten behoeve van de brandschadeverzekering de mogelijkheid tot het nemen van een eigen risico.

De hoogte van het eigen risico bedraagt naar keuze € 2.500, € 5.000 of € 7.500 per gebeurtenis.

Stormschade

6. Voor objecten die tegen brandschade zijn verzekerd kan het risico van stormschade aanvullend worden medeverzekerd voor een door de Maatschappij vast te stellen verzekerd bedrag ter grootte van de gemiddelde kosten van herbebossing. Dit bedrag kan worden verhoogd tot maximaal het verzekerd bedrag zoals vastgesteld voor de brandschadeverzekering voor het betreffende object als bedoeld in lid 1.

7. Onder stormschade wordt verstaan windworp en stambreuk (dus géén takbreuk), voorkomend over een nader in het volgende lid te noemen minimaal aaneengesloten oppervlakte, veroorzaakt door wind met een snelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7).

Als bewijs van de snelheid zal gelden een verklaring van het K.N.M.I. dat ter plaatse en ten tijde van de schade een zodanige snelheid kan zijn voorgekomen. In bijzondere gevallen kan hiervan door de Maatschappij worden afgeweken, een en ander ter beoordeling van de directie.

8. De stormschade wordt ingedeeld in de volgende schaderubrieken:

- schaderubriek 1: schadepercentage minder dan 20% verspreid voorkomend.
- schaderubriek 2: schadepercentage 20 - 75% over een aaneengesloten oppervlakte van tenminste 0.10 ha.
- schaderubriek 3: schadepercentage groter dan 75% over een aaneengesloten oppervlakte van tenminste 0.05 ha.

Het schadepercentage is het door de storm gereduceerde stamtal ten opzichte van het stamtal vóór de storm. Hierbij worden ondergroei onder de hoofdstand en schermboomen boven een jongere opstand buiten beschouwing gelaten.

9. De hoogte van de schade-uitkering is afhankelijk van de schaderubriek, de beschadigde oppervlakte en het verzekerd bedrag per gebeurtenis als volgt:

- schaderubriek 1: geen uitkering
- schaderubriek 2: uitkering bedraagt verzekerd bedrag vermenigvuldigd met het schadepercentage
- schaderubriek 3: uitkering bedraagt 100% van het verzekerde bedrag.

Eventuele waarde van restanten wordt niet in mindering gebracht op de stormschadevergoeding.

IJzel en sneeuwdruk

10. Voor objecten die tegen brandschade zijn verzekerd kan het risico van schade ten gevolge van ijzel en/of sneeuwdruk aanvullend worden medeverzekerd voor een door de Maatschappij vastgesteld bedrag per beheerseenheid.

11. De hoogte van het in lid 10 genoemde bedrag wordt, op voordracht van de directie, vastgesteld door de algemene vergadering van deelnemers.

12. Tot een maximum van het in lid 10 genoemde verzekerd bedrag zijn gedekt de opruimingskosten van hangende dan wel reeds gevallen takken op wegen en paden -zover deel uitmakend van de beheerseenheid- alsmede het verwijderen van beschadigde bomen.

Eigen risico ijzel- en sneeuwdrukschade

13. Ten behoeve van de verzekering van schade ten gevolge van ijzel of sneeuwdruk geldt een eigen risico van € 100 per beheerseenheid.

14. De Algemene Vergadering van Deelnemers, stelt jaarlijks op voordracht van de directie het voor dat boekjaar maximaal beschikbare bedrag voor uitkeringen voor stormschade respectievelijk ijzel/sneeuwdruk-schade vast. In geval de totale stormschade respectievelijk ijzel/sneeuwdrukschade in dat boekjaar groter is dan het vastgestelde maximaal beschikbare bedrag, zal de schade-uitkering naar evenredigheid plaatsvinden.

Artikel 3 Uitsluitingen

1. Geen aanspraak op brandschadevergoeding bestaat:
  - a. in geval de deelnemer nalaat al die maatregelen te nemen, welke hij redelijkerwijs ter voorkoming en ter beperking van brandgevaar behoort te nemen;
  - b. terzake van de schade, welke de deelnemer heeft veroorzaakt of heeft doen veroorzaken, hetzij opzettelijk, hetzij door grove roekeloosheid;
  - c. in geval de deelnemer bij brand in of in de onmiddellijke nabijheid van het verzekerd object nalaat die maatregelen te nemen, waarvan geacht kan worden, dat hij deze, onverzekerd zijnde, redelijkerwijs in zijn eigen belang zou hebben genomen.
2. Geen aanspraak op stormschadevergoeding bestaat terzake van:
  - a. schade aan stronken en dood hout;
  - b. schermbomen boven een jonge opstand;
  - c. schade welke het gevolg is van sneeuwdruk en ijzel;
  - d. opzettelijk toegebrachte schade;
  - e. schade voortkomend uit blijvende misvorming van de bomen door de gevolgen van de overheersende wind;
  - f. schade als gevolg van insecten en/of schimmel-aantastingen na een storm (naschade);
  - g. schade ten gevolge van een bosrandsituatie die het directe gevolg is van het aanbrengen van openingen die niet zijn ontstaan in het kader van het normale bosbouwkundig beheer, zoals de aanleg van elektriciteits-, olie- of gasleidingen, wegen, spoorlijnen of anderszins;
  - h. schade ten gevolge van onoordeelkundig bosbouwkundig handelen;
  - i. materiële schade niet de opstand betreffende;
  - j. gevolgschade.

3. Geen aanspraak op brand- c.q. stormschadevergoeding bestaat:

- a. in geval de deelnemer bij het tot stand komen of wijzigen van de verzekering, dan wel ter verkrijging van schadevergoeding valse of bedrieglijke middelen bezigt of heeft gebezigt;
- b. indien deze schaden worden veroorzaakt door molest, zoals vermeld in de "Nadere omschrijvingen".

Premie

Artikel 4 Risicoklassen

1. Brandrisicoklassen

De verzekerde objecten worden ten behoeve van de berekening van de jaarpremie voor de brandverzekering verdeeld in onderstaande risicoklassen, gebaseerd op boomsoort en kiemleeftijd. Objecten bestaande uit gemengde bosopstanden worden ingedeeld in de naar boomsoort en leeftijd meest brandgevaarlijke klasse voor zover het oppervlakteaandeel van deze meest brandgevaarlijke klasse meer bedraagt dan 25%. Tenzij anders vermeld, vindt vaststelling van het risico plaats op de datum van opnemning.

Brandrisicoklasse 1.

- a. Bossen van populier en/of wilg van 10 jaar en ouder en overig opgaand loofhout van 25 jaar en ouder.
- b. Bossen van naaldhout, geen pinussoorten zijnde, van 25 jaar en ouder.
- c. Bossen van pinussoorten van 70 jaar en ouder.

Brandrisicoklasse 2.

- a. Bossen van populier en/of wilg jonger dan 10 jaar en overig opgaand loofhout jonger dan 25 jaar.
- b. Bossen van hakhout.
- c. Bossen van naaldhout, geen pinussoorten zijnde, jonger dan 25 jaar.
- d. Bossen van pinussoorten van 25 tot 70 jaar.

Brandrisicoklasse 3.

- a. Bossen van pinussoorten jonger dan 25 jaar.
- b. Kerstboomcultures.

2. Stormrisicoklassen

De tegen storm verzekerde objecten worden ten behoeve van de berekening van de jaarpremie voor de stormverzekering verdeeld in onderstaande risicoklassen, gebaseerd op boomsoort en kiemleeftijd. Tenzij anders vermeld, vindt de indeling in de desbetreffende stormrisicoklasse plaats op de dag van opnemning.

Stormrisicoklasse 1.

- a. Bossen van populier en/of wilg jonger dan 10 jaar en overig opgaand loofhout jonger dan 25 jaar.
- b. Bossen van naaldhout, jonger dan 25 jaar.

Stormrisicoklasse 2.

- a. Gemengde bossen van loof- en naaldhout van 25 jaar en ouder waarin het kronendak voor meer dan 25% uit loofhout bestaat.
- b. Bossen van opgaand loofhout, geen populier en/of wilg zijnde, van 25 jaar en ouder.

Stormrisicoklasse 3.

- a. Bossen van populier en/of wilg van 10 jaar en ouder.
- b. Bossen van naaldhout van 25 jaar en ouder.

Artikel 5 Premie

Brand

1. De jaarpremie voor de brandverzekering bedraagt, behoudens de in lid 3 genoemde vermeerdering, voor:

brandrisicoklasse 1:	0.60 per mille,
brandrisicoklasse 2:	1.70 per mille,
brandrisicoklasse 3:	3.80 per mille,

van de tegen brandschade verzekerde sommen, exclusief assurantiebelasting.

2. De voor de verschillende brandrisicoklassen geldende jaarpremies, zoals vermeld in lid 1, zijn van toepassing voor de verzekerde objecten met een gemiddeld brandrisico.

Risicotoeslag

3. In geval het verzekerd object -naar oordeel van de directie- door ligging of hoedanigheid of enig andere omstandigheid een meer dan gemiddeld brandrisico oplevert, is daarvoor een met maximaal 100% verhoogde jaarpremie verschuldigd. Als basis hiervoor geldt de jaarpremie van de risicoklasse waarin het object is gerangschikt. In gevallen van bijzonder risico kan op voorstel van de directie, na verkregen goedkeuring van commissarissen, van het reglementair vastgestelde tarief worden afgeweken.

4. Zodra een verzekerd object gedurende de looptijd van de verzekering aan een zodanig blijvend groter brandrisico wordt blootgesteld dat een hogere dan de normale jaarpremie op grond van de bepalingen van dit reglement verschuldigd is, dient de deelnemer -op straffe van het in artikel 10 lid 5 geregelde gevolg- hiervan binnen 14 dagen na het intreden van de gewijzigde omstandigheden schriftelijk aan de directie kennis te geven.

Uitgebreide dekking

5. Terzake van de uitgebreide dekking, zoals bedoeld in artikel 2 lid 4, is een extra jaarpremie verschuldigd, evenredig aan de uitbreiding van de dekking, zulks tot een maximum van 50% van de jaarpremie brand, overeenkomstig lid 1 tot en met 4.

Korting grote objecten

6. In geval het verzekerd object een oppervlakte heeft groter dan 500 ha, dan wel de totale verzekerde

oppervlakte van meerdere objecten, op één polis beschreven, groter is dan 500 ha wordt een korting verleend op de premie van 10%, te berekenen over de jaarpremie brand, overeenkomstig lid 1 tot en met 5.

Korting eigen risico brandschade

7. Indien voor een verzekerd object een eigen risico is verleend, zoals bedoeld in artikel 2, lid 5, wordt een korting verleend op de jaarpremie.

De korting bedraagt voor:

een eigen risico van € 2.500:	15%,
een eigen risico van € 5.000:	25%,
een eigen risico van € 7.500:	30%,

te berekenen over de jaarpremie brand, overeenkomstig lid 1 tot en met 6.

Storm

8. De jaarpremie voor de stormverzekering bedraagt voor:

stormrisicoklasse 1:	1.10 per mille,
stormrisicoklasse 2:	3.50 per mille,
stormrisicoklasse 3:	4.60 per mille,

van de tegen stormschade verzekerde sommen, exclusief assurantiebelasting

9. In geval het verzekerd object -naar oordeel van de directie- door ligging of hoedanigheid of enig andere omstandigheid een meer dan gemiddeld stormrisico oplevert, kan op voorstel van de directie, na verkregen goedkeuring van commissarissen, van het reglementair vastgestelde tarief worden afgeweken.

10. Indien een geheel boscomplex c.q. beheerseenheid tegen zowel brandschade als tegen stormschade is verzekerd, kan een combinatiekorting van ten hoogste 30% worden verleend, berekend over de basispremie voor de brandverzekering zoals vermeld in lid 1. Het te verlenen kortingpercentage wordt op voorstel van de directie door de algemene vergadering van deelnemers vastgesteld.

IJzel en sneeuwdruk

11. De jaarpremie voor de verzekering van schade ten gevolge van ijzel of sneeuwdruk bedraagt 1 procent van de tegen ijzel- /sneeuwdruckschade verzekerde sommen, exclusief assurantiebelasting

12. In geval het verzekerd object -naar oordeel van de directie- door ligging of hoedanigheid of enig andere omstandigheid een meer dan gemiddeld risico oplevert voor schade ten gevolgen van ijzel en/of sneeuw, kan op voorstel van de directie, na verkregen goedkeuring van commissarissen, van het reglementair vastgestelde tarief worden afgeweken.

Minimumpremie

13. De minimumpremie wordt jaarlijks aangepast overeenkomstig het CBS-indexcijfer (CAO lonen per maand, inclusief bijzondere beloningen, reeks Verzekeringswezen en pensioenfondsen). Het aldus berekende bedrag wordt afgerond op hele euro's, waarbij € 0,50 naar beneden en vanaf € 0,501 naar boven wordt afgerond. Overige wijzigingen van de minimum jaarpremie worden door de algemene vergadering van deelnemers vastgesteld.

Gedeeltelijke jaarpremie

14. Bij aanvang van de verzekering gedurende een kalenderjaar is premie voor het betreffende kalenderjaar verschuldigd vanaf het begin van de maand waarin de verzekering ingaat. Bij wijziging van de verzekering gedurende een kalenderjaar is de gewijzigde premie verschuldigd vanaf het begin van het maand waarin de wijziging ingaat.

Artikel 6. Premiebetaling

1. De jaarpremie wordt door de Maatschappij ingevorderd door middel van een premienota, waarop een vervaldatum is aangegeven. Betaling dient te geschieden vóór of op de aangegeven vervaldatum.
2. In geval de deelnemer niet tijdig aan zijn verplichting heeft voldaan, wordt de dekking met ingang van de desbetreffende vervaldatum, opgeschort tot en met de dag, dat de betaling bij de Maatschappij is ingekomen. Van het feit van de opschorting van de verzekering doet de directie schriftelijk aan de deelnemer mededeling.
3. De deelnemer blijft verplicht het verschuldigde bedrag met inbegrip van eventuele buitengerechtelijke kosten alsnog te betalen. De dekking gaat weer in op de dag volgende op die waarop de betaling is ontvangen en door de Maatschappij is geaccepteerd.
4. Zodra de schorsing 60 dagen heeft geduurd, eindigt de verzekering door het enkel verloop van deze tijd.

Schade

Artikel 7. Verplichtingen van de verzekerde

1. In geval van schade, zoals bedoeld in dit reglement is de deelnemer verplicht dit ten spoedigste, doch in ieder geval binnen 14 dagen, schriftelijk aan de Maatschappij te melden door het invullen van een schadeformulier.
2. De deelnemer is verplicht bij schade alle maatregelen te treffen om verdere schade te beperken.
3. De deelnemer is verplicht de Maatschappij alle medewerking te verlenen bij het afwikkelen van de schade.
4. De deelnemer is voorts verplicht binnen 30 dagen na een brandvoorval de directie alle te zijner kennis gekomen inlichtingen te geven, welke eventueel de Maatschappij in staat zou kunnen stellen om haar rechten terzake van de schade tegenover derden te doen gelden.
5. Indien als gevolg van het niet nakomen van de in de vorige omschreven verplichtingen de schadekosten voor de Maatschappij worden vergroot, kan zij de uitbetaling van die verhoogde schadekosten weigeren.

Artikel 8 Schadevaststelling

1. De schade zal worden vastgesteld door de Maatschappij. Bij verschil van mening zal de schade bindend worden bepaald door drie deskundigen, van wie één door de deelnemer en één door de Maatschappij zal worden aangewezen. De derde deskundige zal door de beide voornoemde deskundigen worden aangewezen.
2. Indien de partijen niet tot een akkoord komen inzake de benoeming van een derde, zal op verzoek van de meest gereede partij de rechter van het kanton, waarin de schade zich heeft voorgedaan, tot benoeming overgaan.
3. De beloning van de derde deskundige komt voor de helft ten laste van de deelnemer en voor de andere helft voor rekening van de Maatschappij, ongeacht de uitslag van de schadevaststelling.
4. Het bedrag van de brandschadevergoeding wordt binnen 4 weken na de vaststelling uitgekeerd, het bedrag van de stormschadevergoeding respectievelijk ijzel-/sneeuwdrukschadevergoeding wordt uitgekeerd, onder verrekening van eventueel uitbetaalde voorschotten, na beëindiging van het boekjaar, waarin de schade is opgetreden.
5. Indien het tijdsbestek tussen twee afzonderlijke stormen minder dan 14 dagen bedraagt, vindt de schadevaststelling plaats als ware er sprake van één schadegeval.

Totstandkoming en wijziging van de verzekering

Artikel 9.

1. De directie beslist, op voor de aspirant-deelnemer bindende wijze, omtrent het al dan niet ter verzekering aannemen van een ter verzekering aangeboden object, alsmede omtrent de indeling in een risicoklasse zoals bedoeld in artikel 4.
2. Alvorens te beslissen wordt het ter verzekering aangeboden object op kosten van de aanvrager deskundig opgenomen.
3. De opneming strekt voorts onder meer tot:
  - a. indeling in een risicoklasse;
  - b. vaststelling van ter beperking van risico eventueel bindend voor te schrijven maatregelen;
  - c. vergelijking van de werkelijke toestand met een bij de aanvraag overgelegde kaart;
  - d. vaststelling van de te verzekeren som c.q. sommen.
4. Desgewenst kan de directie toestaan, dat slechts een gedeelte van de vastgestelde verzekerde som wordt gedekt, in welk geval ten aanzien van een eventueel uit te keren brandschadevergoeding het bepaalde in artikel 2 lid 3 toepasselijk is.

5. De directie verplicht zich zo spoedig mogelijk een taxatie met premieofferte toe te zenden, dan wel, in geval de aanvraag wordt afgewezen, de aanvrager hiervan in kennis te stellen.

6. Na akkoordbevinding door de aspirant-deelnemer komt de verzekering tot stand door het toezenden van het bewijs van aandeel. De aspirant-deelnemer is hiermee deelnemer van de Maatschappij geworden in de zin van de statuten.

7. Het "bewijs van aandeel" heeft in het rechtsverkeer de betekenis van een polis.

Artikel 10. Wijziging van het risico

1. De directie is bevoegd te beslissen omtrent een aangevraagde vermeerdering of vermindering van de verzekerde som, daarbij eventueel afwijkende van het in de aanvraag vermelde bedrag van de vermeerdering of vermindering.

2. In geval de directie een beslissing tot vermeerdering of vermindering van de verzekerde som -zoals bedoeld in het vorige lid- neemt, gaat de daaruit voortvloeiende wijziging van de verzekering in op de dag, waarop daarvan aantekening op een aan de deelnemer toe te zenden polisaanhangsel zal zijn gesteld.

3. De directie is voorts bevoegd eigener beweging te allen tijde met opgaaf van redenen de verzekerde som te verminderen, mits daarvan tenminste 6 dagen van tevoren de deelnemer per aangetekende brief is kennisgegeven; het reçu van de aangetekende brief strekt tot bewijs.

Artikel 11. Eigendomsoverdracht van het verzekerd object

1. In geval van overlijden van de deelnemer blijft de verzekering van kracht ten opzichte van de erfgenamen.

Wordt het object ingevolge scheiding toebedeeld aan een of meer deelgenoten of als legaat uitgekeerd, dan zijn de nieuwe eigenaren verplicht binnen 30 dagen na deze rechtshandeling de Maatschappij hiervan bij aangetekend schrijven in kennis te stellen.

2. In geval van een eigendomsoverdracht van het verzekerd object, anders dan bij overlijden, kan de verzekeringsovereenkomst worden beëindigd indien de Maatschappij hiervan binnen 30 dagen na de datum van de eigendomsoverdracht schriftelijk in kennis wordt gesteld.

De Maatschappij geeft in dat geval een restitutie van de vooruitbetaalde premie over de nog niet verstreken termijn.

3. Indien de Maatschappij geen bericht van overgang wordt gezonden blijven de verplichtingen van de deelnemer onverkort van kracht.

Duur en beëindiging van de verzekering

Artikel 12.

Onverminderd het elders in dit reglement bepaalde geldt ten aanzien van de duur van de verzekering het navolgende.

1. De verzekering loopt steeds van de dag van aanvang zoals vermeld op het "bewijs van aandeel" tot de eerstvolgende eerste januari.

2. De verzekering wordt geacht telkens stilzwijgend voor een kalenderjaar te zijn verlengd, indien zij niet uiterlijk op de voorafgaande 1e november schriftelijk is opgezegd.

3. Bij beëindiging van de verzekering heeft de deelnemer aanspraak op uitkering van zijn aandeel in de ledenrekening, mits opzegging van de verzekering heeft plaatsgehad overeenkomstig het gestelde in lid 2, dan wel het gestelde in artikel 11, lid 2. De bepaling van dat aandeel zal plaatshebben na afsluiting van het dan lopende boekjaar en na verrekening van een eventueel tekort over dat boekjaar.

4. Onverminderd het bepaalde in lid 1 tot en met lid 3 is de directie bevoegd elke verzekering op een door haar te bepalen tijdstip tussentijds met opgave van redenen te doen eindigen, indien zij dit in het belang van de Maatschappij acht. Het bericht van royement wordt aangetekend aan de deelnemer toegezonden; het reçu van de aangetekende brief strekt tot bewijs.

5. Onverminderd het bepaalde in lid 1 tot en met lid 3 kan de directie in geval van niet naleving van de bepaling onder artikel 5 lid 4, zodra haar dit feit ter kennis komt, de verzekering nietig verklaren met ingang van de datum waarop de onder artikel 5 lid 4 bedoelde gewijzigde toestand is ingetreden.

Nadere omschrijvingen

Artikel 13. Bereddingskosten

Onder bereddingskosten worden verstaan de kosten die door de deelnemer bij of na het ontstaan van een gedekte schade worden gemaakt ter voorkoming of beperking van schade aan het verzekerde object.

Artikel 14. Molest

1. Onder schade door molest wordt verstaan schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie.

2. De Maatschappij dient te bewijzen, dat de schade direct veroorzaakt is door of ontstaan is uit een van de in lid 1 genoemde oorzaken.

De zes genoemde vormen van molest vormen een onderdeel van de tekst, die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's Gravenhage is gedeponereerd.

Slotbepalingen

Artikel 15. Verval van rechten

1. Onverminderd het elders in dit reglement bepaalde vervalt elk recht op schadevergoeding door verloop van één jaar nadat de schade is ontstaan.
2. Voorts vervalt het recht op schadevergoeding indien bij het ontstaan van een geschil omtrent het recht tot schadevergoeding niet binnen drie maanden na het ontstaan van de schade een rechtsvordering tegen de Maatschappij bij de bevoegde rechter te Arnhem is ingesteld.

Artikel 16. Klachten en Geschillen

1. Klachten en geschillen met betrekking tot de totstandkoming en uitvoering van deze verzekerings-overeenkomst kunnen schriftelijk worden voorgelegd aan de directie van de Maatschappij.
2. Wanneer het oordeel van de Maatschappij voor de deelnemer niet bevredigend is, kan de deelnemer zich wenden tot de Stichting Klachteninstituut Verzekeringen, Postbus 93560, 2509 AN Den Haag (telefoon 070 - 333 89 99).
3. Wanneer de deelnemer geen gebruik wil maken van deze mogelijkheid voor klachtenbehandeling, of vindt dat de behandeling of uitkomst hiervan niet bevredigend is, kan de deelnemer het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter te Arnhem, behoudens hogere voorziening.
4. Op deze overeenkomst is het Nederlandse recht van toepassing.

Artikel 17. Overgangsbepalingen

1. In de gevallen dat het reglement niet voorziet, beslissen de commissarissen.
2. Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2008 en is van die datum af bindend voor alle deelnemers.
3. Alle vorige reglementen vervallen per 1 januari 2008, doch blijven van kracht voor de jaren waarvoor deze hebben gegolden.